

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM

7-8. évfolyamos tanulók számára

2. forduló

Beküldési határidő: 2013. november 28-i postai bélyegző

Össz.pontszám:

60p	
-----	--

Versenyző neve: Osztály:

Iskola hosszú bélyegzője:

--

Karikázd be, hogy melyik osztályba jársz!

7

8

- 1. Párosítsd össze az idegen szavakat a jelentésükkel! Pl. d – 9 Írd a párokat a pontozott vonalra!**

a. steak	1. szünet nélküli, folyamatos
b. delegáció	2. üzlet, bolt
c. média	3. tőzsdeügynök
d. kontraszt	4. hirtelen kisütött hús
e. stagnál	5. küldöttség
f. nonstop	6. hírközlési eszközök
g. bróker	7. megáll, nem fejlődik
h. shop	8. ellentét

.....

8p	
----	--

- 2. A magyarul tanuló külföldieknek nagy gondot okoz az azonos hangot jelölő j és ly helyesírása! Dán barátom, Christian így ír egy fogalmazásában:**

A papagály kalitkállya a szobám melletti homályos helyen állt egy selyem abrosszal letakart asztalkán. Közvetlen a szomszédlya a mályva volt. A madár tavaly salynos lecsipegette a növény friss halytásait.

Húzd alá azokat a szavakat, amelyeket j-vel kellett volna írnia!

5p	
----	--

- 3. Azonos alakú szavak**

Keresd meg azokat a szavakat, amelyeknek a következő két jelentése van.

Segítségül az elsőt beírtuk.

szőlőlére	MUSTRA	szemle
egyházi személy		egyik szülőt
sérült		nagyon gyors pl.vonat
bátorkodik		folyadékot kivesz
társaságomban		gondolom
napszakok		hullottak

5p	
----	--

3. Válaszd ki a zárójelben felsorolt szavak közül azt, amelyik illik a sorba, és írd a pontozott vonalra!

- a) újság -; rádió – hallgat
b) fürdés -; napozás – Nap
c) év -; hét – nap
d) ősz -; tavasz – rügy

(avar, november, cikk, tenger, úzás, olvas, hónap)

4p	
----	--

4. Szókereső

Mondd a megadott szavakat egy rokon értelmű szóval! Figyelj, hogy csak a megadott magánhangzó lehet benne! Pl. fiatal fa csak e-vel: CSEMETE

- a. Pogány isten csak á-val
b. Kevély, önhitt csak ö-vel
c. Imádkozik csak ö-vel
d. Etet csak á-val
e. Csalafinta csak u-val
f. Hegycsúcs csak o-val

6p	
----	--

5. Melyik szólásra gondoltunk? Segítségképpen megadtuk a szólások egy-egy jellemző elemét!

ölbe, kanál, madarat, országút

- a. kotnyeles:
b. öreg:
c. boldog:
d. tétlen:

8p	
----	--

6. Olvasd el figyelmesen a verset, majd válaszolj a kérdésekre!

Tamkó Sirató Károly: Marabu

Ez a dühödt haragú

sárgalábú marabu

elfelejtett arabul,

így ejtette őt rabul

csalafinta csellel

egy bozontos berber:

Lett belőle jó ragu!

Meg is ette a falu.

Ám a bőrét – bár puha –

kiköpte a pápua.

- Milyen állatfajta a marabu?
- Nevezd meg, hogy milyen költői kép a „Meg is ette a falu”:
- Mit jelent a ragu szó?
- Írd ki a versből az alliterációs sort!
- Milyen rímeket használ a költő?

5p	
----	--

7. Bontsd függőleges vonalakkal elemeire (szótő, képző, jel, rag) az alábbi szavakat!
Jelöld betűkkel az elemeket ! SZ-szótő, K-képző, J- jel, R- rag

pl. r ö v i d | e b b | e t

SZ J R

- tanulatok
- mosolyommal
- keretezd
- színesebben
- ismerkedhetünk
- írnátok

6p	
----	--

8. Írd a következő szavak betűjelét a táblázat megfelelő helyére! Vigyázz, a szavak közül némelyik kettős szófajú!

Melléknév	Főnév	Ige

- törpe
- követ
- látvány
- vidéki
- énekel
- idegen

6p	
----	--

9. Betűket írtunk egymás után. Tagold értelmes szavakká, mondatokká a betűsort
írásjelek segítségével! Több megoldás is lehetséges!

ugyanaztmondtákamitemegén

.....
.....
.....

2p	
----	--

10. Találd meg a közmondásokhoz illő jelentésmagyarázatot! Írd a megfelelő számot a betűjelek után!

Közmondások:

- a) Többet ér egy kérdezem száz keresemnél.
- b) A messze haragnak későre jó hangja.
- c) Inkább has hasadjon, mint étel maradjon.
- d) Több szem többet lát.
- e) Ne hajigáljon az, akinek üvegből van a háza!

Jelentésmagyarázatok:

- 1. Nem lát jól valamit, ezért felteszi a szemüvegét.
- 2. Több ember több oldalról meg tud valamit vizsgálni.
- 3. Csak magában bízik.
- 4. Együnk, ne hagyjunk maradékot a tányéron!
- 5. Ne kritizáljon másokat, aki maga sem hibátlan!
- 6. Nagyon kíváncsi.
- 7. Ha közel a segítség, hamarabb megérkezik.
- 8. Időt takarít meg, aki megkérdezi a tapasztaltabbakat.

5p	
----	--